

İŞVERENİN VAZİFE MALÛLLÜĞÜNÜ BİLDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

5510 S.K. MD. 47

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa [4 üncü maddenin birinci fıkrasının \(c\) bendi](#) kapsamında sigortalı olanlar için aşağıdaki hallerde vazife malûllüğü hükümleri uygulanır. [25 inci maddede](#) belirtilen malûllük; sigortalıların vazifelerini yaptıkları sırada veya vazifeleri dışında idarelerince görevlendirildikleri herhangi bir kamu idaresine ait başka işleri yaparken bu işlerden veya kurumlarının menfaatini korumak maksadıyla bir iş yaparken ya da idarelerince sağlanan bir taşıtla işe gelişi ve işten dönüşü sırasında veya işyerinde meydana gelen kazadan doğmuş olursa, buna vazife malûllüğü ve bunlara uğrayanlara da vazife malûlü denir.

Vazife malûllükleri;

- a. Keyif verici içki ve her çeşit maddeler kullanmaktan,
- b. Kanun, tüzük ve emir dışında hareket etmiş olmaktan,
- c. Yasak fiilleri yapmaktan,
- d. İntihara teşebbüsten,
- e. Her ne suretle olursa olsun kendisine veya başkalarına menfaat sağlama veya zarar verme amacından, doğmuş olursa bunlara uğrayanlar hakkında vazife malûllüğü hükümleri uygulanmaz.

Kamu idareleri vazife malûllüğüne sebep olan olayı, o yer yetkili kolluk kuvvetlerine veya kendi mevzuatına göre yetkili mercilere derhal, Kuruma da en geç onbeş iş günü içinde bildirmekle yükümlüdür. Kuruma bildirim, aynı süre içerisinde sigortalılar veya hak sahiplerince de yapılabilir. Vazife malûllüğüne sebep olan olaydan kamu idarelerinin yetkili mercilerinin haberdar edilmemiş olması hali dışında; ilgililerin bildirişi, kamu idarelerinin bildirim sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Kuruma bildirim süresi;

- a. Vazife malûllüğüne sebep olan olayın meydana geldiği tarihten,
- b. Hastalıklarının sebep ve mahiyetleri dolayısıyla haklarında vazife malûllüğü hükümleri uygulanacaklar için, hastalıklarının tedavisinin imkânsız olduğuna dair düzenlenen kati raporun onay tarihinden,
- c. Esirlik ve gaiplik hallerinde ise, bu hallerin sona erdiği tarihten, başlar.

Süresi içerisinde bildirimde bulunulan vazife malûllüğü aylıkları, sigortalının ölüm ya da malûliyeti sebebiyle göreviyle ilişığının kesildiği tarihi takip eden aybaşından itibaren bağlanır.

Vazife malûllüğü süresi içerisinde bildirilmeyen sigortalılara; kamu idareleri ya da sigortalılar veya hak sahiplerince sonradan yapılacak bildirim üzerine, vazife malûllüklerinin belgelenmesi ve müstahak olmaları şartıyla, bu Kanunun zamanaşımı hükümleri dikkate alınmak suretiyle vazife malûllüğü aylığı bağlanır veya bağlanmış olan aylıklar düzeltilir. Bu durumda sigortalı veya hak sahiplerine bağlanacak aylık ya da aylık farklarının, vazife malûllüğünün bildirildiği tarihe kadar olan toplam tutarı Kurumca ilgili kamu idaresine ödettirilir.

Vazife malûllüğü aylığı, vazife malûllerinden itibari hizmet süreleri eklenmek suretiyle bulunacak prim ödeme gün sayısı toplamı;

- a. 10800 güne kadar olanlara 10800 gün üzerinden,
- b. 10800 günden fazla olanlara, toplam prim ödeme gün sayıları üzerinden, en son prime esas kazancı esas alınmak suretiyle [29 uncu maddeye](#) göre hesaplanacak aylıklara, malûllük derecelerine göre aşağıda yazılı oranlarda ayrıca zam yapılmak suretiyle bağlanır:

| Malûllük Derecesi | Zam nispeti |
|-------------------|-------------|
| 1 | % 30 |
| 2 | % 23 |
| 3 | % 15 |
| 4 | % 7 |
| 5 | % 3 |
| 6 | % 2 |

Subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ile Türk Silâhlı Kuvvetlerince görevlendirilen [4 üncü maddenin birinci fıkrasının \(c\) bendi](#) kapsamındaki sigortalılardan;

- a. Harpte fiilen ateş altında,
- b. Harpte, harp bölgelerindeki harp harekât ve hizmetleri sırasında, bu harekât ve hizmetlerin sebep ve etkileriyle,
- c. Harpte veya harbe hazırlık devresinde her çeşit düşman silâhlarının etkisiyle,
- d. Askerî harekâtı gerektiren iç tedip ve sınır hareketleri sırasında, bu hareketlerin sebep ve etkisiyle,
- e. Barışta veya olağanüstü hallerde, emir veya görev ile uçuş yapan uçucularla hangi meslek ve sınıftan olursa olsun emirle görevli olarak uçakta bulunanlardan uçuşun havadaki ve yerdeki sebepleriyle ve yine emir ve görev ile dalış yapan dalgıçlarla, hangi meslek ve sınıftan olursa olsun emirle görevli olarak denizaltı gemisinde veya dalgıç kıtasında bulunanlardan denizaltıcılığın veya dalgıçlığın çeşitli sebep ve etkileriyle,
- f. [Anayasanın 92 nci maddesi](#) veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca Türk Silâhlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesini gerektiren durumlarda, birliklerin buldukları yerlerden hareketlerinden itibaren yurt içinde, yurt dışında, yabancı ülkelerde veya yurda dönüş sırasında,

vazife malûlü olanlara harp malûlü denir.

Bunlardan uzman erbaşlara buldukları kademenin üç ilerisindeki kademenin, uzman jandarmalara buldukları rütbenin bir üst rütbesinin aynı kademesinin; astsubaylarla yarbay rütbesine

kadar (yarbay hariç) bir üst rütbenin aynı kademesinin, yarbaylara albay, albaylara kıdemli albay, kıdemli albay ile general ve amirallere bir üst rütbenin, bu [Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının \(c\) bendi](#) kapsamında bulunan sigortalılara ise bir üst derecesine veya kademesine karşılık gelen prime esas kazancı üzerinden aylık bağlanır.

Buldukları derecenin bir üst derecesi olmayanlar için o derecenin üç ilerisindeki kademe göstergesi, üç ilerisindeki kademe göstergesi olmayanlar için de o derecenin son kademe göstergesinin prime esas kazancı esas alınır.

Harp malûllerinin, malûllük derecesine göre aşağıdaki yazılı göstergelerin, memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktar "Harp malûllüğü zammı" olarak ayrıca eklenir.

| Malûllük Derecesi | Göstergeler |
|-------------------|-------------|
| 1 | 1100 |
| 2 | 950 |
| 3 | 800 |
| 4 | 600 |
| 5 | 500 |
| 6 | 400 |

Harp malûlü sayılanlardan bir harekâtın başarıyla sonuçlanmasını şahsen sağladığı ve örnek tutulacak cesaret ve fedakârlık gösterdiği sıralarda bu malûllüğe uğradıkları usûlüne göre sıralı üstlerince saptanan Türk Silâhlı Kuvvetleri mensupları ile Türk Silâhlı Kuvvetlerince görevlendirilen sivil görevlilere, Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi ve Millî Savunma Bakanının onayı ile harp malûllüğü zamları % 25 fazlasıyla bağlanır.

Bu madde gereğince vazife malûllüğü aylığı almakta iken veya vazife malûllüğü aylığı bağlanması gerekirken ölenlerin, hak sahiplerine, müstahak olmaları halinde harp malûllüğü zammı da dahil olmak üzere prim ödeme gün sayısına bakılmaksızın ölüm aylığı bağlanır.

Harp malûlü olanlara verilecek harp malûllüğü zammı tutarının Kurumca belirlenecek peşin sermaye değeri toplamı en geç bir ay içinde Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı tarafından Kurumun göstereceği hesaplara yatırılır. Süresinde yatırılmayan tutarlar için 89 uncu madde hükümleri uygulanır.

Vazife malûllüğü aylığı bağlanandan;

a. [5 inci maddenin \(c\) bendi](#) hükmü saklı kalmak kaydıyla vazife malûllüğü aylığı bağlanmış olanlardan harp malûllüğü zammı hariç [Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının \(c\) bendi](#)

kapsamında çalışmaya başlayanların aylıkları, çalışmaya başladıkları tarihi takip eden ödeme dönemi başından itibaren kesilir ve bunlar hakkında uzun vadeli sigorta kolları uygulanır. Bunlardan çalıştıkları süre zarfında [80 inci maddeye](#) göre belirlenen prime esas kazançları üzerinden [81 inci madde](#) gereğince kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ait prim alınır. Bunlar ile [4 üncü maddenin birinci fıkrasının \(a\) bendi](#) kapsamında çalışmaları nedeniyle istekleri üzerine haklarında uzun vadeli sigorta kolları uygulananlardan; yeniden aylık bağlanması için yazılı istekte bulunan ya da emekliye ayrılan veya herhangi bir nedenle görevi sona erenler hakkında sonraki çalışmaları karşılığında aylığa hak kazanmaları halinde bu süre için, [29 uncu maddeye](#) göre aylık hesaplanır. Sonradan geçen çalışmalarından dolayı yaşlılık aylığına hak kazanamayanların kendilerine toptan ödeme, vefatı halinde ise hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanır veya toptan ödeme yapılır.

b. [4 üncü maddenin birinci fıkrasının \(c\) bendi](#) kapsamında çalışmaları sırasında malûllük derecelerinin değişmesi halinde aylığı yeni malûllük derecesi de dikkate alınarak son prime esas kazancı üzerinden ilk vazife malûllüğü aylığından az olmamak kaydıyla yeniden hesaplanır.

c. [4 üncü maddenin birinci fıkrasının \(b\) bendinin 4 numaralı alt bendi](#) hariç olmak üzere diğer alt bentlerine tabi çalışmaya başlayanlar hakkında [30 uncu maddenin üçüncü fıkrasının \(b\) bendi](#) hükmü uygulanır.

Vazife malûllüğüne bağlı nedenlerden dolayı ölen sigortalının hak sahiplerine, bu madde gereğince tespit edilecek aylık, [34 üncü](#) ve [35 inci madde](#) hükümlerine göre bağlanır. Ayrıca [37 nci madde](#) hükümlerine göre hak sahiplerine cenaze ve evlenme ödeneği de verilir.

Bu maddeye göre bağlanacak vazife veya harp malûllüğü aylıkları, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan maddeleri dahil [5434 sayılı Kanun](#) hükümlerine göre emsali iştirakçiye bağlanacak harp veya vazife malûllüğü aylığından az olamaz.

[4 üncü maddenin birinci fıkrasının \(c\) bendi](#) kapsamındaki sigortalılardan, uluslararası barışı koruma ve destekleme operasyonlarında Türkiye Cumhuriyetince görevlendirilenlere, bu görevleri esnasında veya bu görevleri nedeniyle vazife malûlü aylığı ödendiği sürece harp malûllüğü zammı ayrıca verilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurumca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

SSİY MD. 49

Kamu idareleri, vazife malûllüğüne sebep olan olayı;

a) O yer yetkili kolluk kuvvetlerine veya kendi mevzuatlarına göre yetkili mercilere derhâl,

b) En geç on beş iş günü içinde de Kuruma,

bildirmekle yükümlüdür. Kuruma bildirim, aynı süre içinde sigortalılar veya hak sahiplerince de yapılabilir. Vazife malûllüğüne sebep olan olaydan kamu idarelerinin yetkili mercilerinin haberdar edilmemiş olması hâli dışında ilgililerin bildirimini, kamu idarelerinin bildirim sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Kuruma bildirim süresi; vazife malûllüğüne sebep olan olayın meydana geldiği tarihten, hastalıklarının sebep ve mahiyetleri dolayısıyla haklarında vazife malûllüğü hükümleri uygulanacaklar için, hastalıklarının tedavisinin imkânsız olduğuna dair düzenlenen kati raporun onay tarihinden, esirlik ve gaiplik hâllerinde ise, bu hâllerin sona erdiği tarihten başlar.

Süresi içinde bildirimde bulunulan vazife malûllüğü aylıkları, sigortalının ölüm ya da malûliyeti sebebiyle göreviyle ilişğinin kesildiği tarihi takip eden aybaşından itibaren bağlanır. Vazife malûllüğü süresi içinde bildirilmeyen sigortalılara; kamu idareleri ya da sigortalılar veya hak sahiplerince sonradan yapılacak bildirim üzerine, vazife malûllüklerinin belgelenmesi ve müstahak olmaları şartıyla, Kanunun zamanasını hükümleri dikkate alınmak suretiyle vazife malûllüğü aylığı bağlanır veya bağlanmış olan aylıklar düzeltilir. Bu durumda, sigortalı veya hak sahiplerine bağlanacak aylık ya da aylık farklarının, vazife malûllüğünün bildirildiği tarihe kadar olan toplam tutarı Kurumca ilgili kamu idaresine ödettirilir. Kuruma bildirilen hususların gerçeğe uymadığı ve olayın vazife malûllüğü kapsamında olmadığı anlaşılması hâlinde, Kurumca bu olay için yersiz olarak yapılmış ödemeler, ödemenin yapıldığı tarihten itibaren gerçeğe aykırı bildirimde bulunanlardan, ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.

Vazife malûllüğüne sebep olan olayla ilgili bilgi ve belgeler işveren tarafından doğrudan ya da posta yoluyla ilgili üniteye gönderilir.

Kamu Görevlilerinin Tahsis Yardımlarına İlişkin Tebliğ/ MD. 12

(1) Kamu görevlilerinden Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilk defa sigortalı olanların malullükleri;

- a) Vazifelerini yaptıkları sırada,
- b) Vazifeleri dışında idarelerince görevlendirildikleri herhangi bir kamu idaresine ait başka işleri yaparken bu işlerden,
- c) Kurumlarının menfaatini korumak maksadıyla bir iş yaparken,
- ç) İdarelerince sağlanan bir taşıtla işe gelişi ve işten dönüşü sırasında,
- d) İşyerinde herhangi bir nedenden dolayı meydana gelen kazadan, doğmuş olması halinde veya vazifelerini yapamayacak derecede hastalığa uğrayanların, hastalıkları kanunlarında tayin edilen sürelerden fazla devam edenlerin, hastalıklarının mahiyetlerine ve doğuş sebeplerine göre vazife malullüğü durumu, Kurumca oluşturulan Vazife Malullüğü Tespit Kurulu tarafından karara bağlanır ve vazife malullüğü kabul edilenler hakkında Kanunun 47 nci maddesi hükmü uygulanır.

(2) Vazife malûllükleri; keyif verici içki ve her çeşit maddeler kullanmaktan, kanun, tüzük ve emir dışında hareket etmiş olmaktan, yasak fiilleri yapmaktan, intihara teşebbüsten, her ne suretle olursa olsun kendisine veya başkalarına menfaat sağlama veya zarar verme amacından meydana gelmesi halinde, haklarında vazife malûllüğü hükümleri uygulanmaz. Bunlar hakkında malullük hükümlerine göre işlem yapılır.

(3) Vazife malullüklerinin bildirimleri;

- a) Vazife malûllüğüne sebep olan olayı, o yer yetkili kolluk kuvvetlerine veya kendi mevzuatlarına göre yetkili mercilere derhal,
- b) Kuruma en geç 15 iş günü içinde,

Kamu idarelerince yapılır. Kuruma aynı süre içerisinde sigortalılar veya hak sahiplerince de bildirim yapılabilir. Vazife malûllüğüne sebep olan olaydan kamu idarelerinin yetkili mercilerinin haberdar edilmemiş olması hali dışında ilgililerin bildirimini, kamu idarelerinin bildirim sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(4) Kuruma bildirim süresi; vazife malûllüğüne sebep olan olayın meydana geldiği tarihten, hastalıklarının sebep ve mahiyetleri dolayısıyla haklarında vazife malûllüğü hükümleri uygulanacaklar için hastalıklarının tedavisinin imkânsız olduğuna dair kesin işlemler raporun onay tarihinden, esirlik ve gâplik hallerinde ise bu hallerin sona erdiği tarihten itibaren başlar.

(5) Süresi içerisinde bildirimde bulunulan vazife malûllüğü aylıkları, sigortalının ölüm ya da malûliyeti sebebiyle göreviyle ilişğinin kesildiğı tarihi takip eden aybaşından başlar.

(6) Vazife malûllüğü, süresi içerisinde bildirilmeyen sigortalılara; kamu idareleri ya da sigortalılar veya hak sahiplerince sonradan yapılacak bildirim üzerine, vazife malûllüklerinin belgelenmesi ve müstahak olmaları şartıyla, bu Kanunun zamanaşımı hükümleri dikkate alınmak suretiyle vazife malûllüğü aylığı bağlanır veya bağlanmış olan aylıklar düzeltilir. Bu durumda, sigortalı veya hak sahiplerine bağlanacak aylık ya da aylık farklarının, vazife malûllüğünün bildirildiğı tarihe kadar olan toplam tutarı, Kurumca ilgili kamu idaresine ödettilir. Kuruma bildirilen hususların gerçeğe uymadığı ve olayın vazife malullüğü kapsamında olmadığını anlaşılması halinde, Kurumca bu olay için yersiz olarak yapılmış ödemeler, ödemenin yapıldığı tarihten itibaren gerçeğe aykırı bildirimde bulunanlardan Kanunun 96 ncı maddesine göre tahsil edilir.

(7) Kamu idaresinin kontrolü dışındaki yerlerde vazife malullüğüne ilişkin olay olması halinde, kamu idaresinin olayla ilgili bilgi alınmasına engel olacak durumlarda, olayın öğrenildiğı tarihten itibaren en geç onbeş iş günü içinde o yer yetkili kolluk kuvvetlerince veya sigortalılar veya hak sahiplerince Kuruma bildirilir.

(8) Vazife malûllüğüne sebep olan olayla ilgili bilgi ve belgeler kamu idaresi tarafından doğrudan ya da posta yoluyla Kuruma gönderilir. Adi posta veya kargo ile yapılan bildirimlerde Kurum kayıtlarına intikal tarihi, taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta ile yapılan bildirimlerde postaya verilış tarihi esas alınır.